

Lausuntopyyntö luonnoksesta opetus- ja kulttuuriministeriön asetukseksi ulkomailla järjestettävän yksityisen perusopetuksen maakohtaisten yksikköhintojen määrittämisestä

Opetus- ja kulttuuriministeriö julkaisee vuosittain rahoituslain perusteella rahoitettavan esi- ja perusopetuksen yksikköhinnat oppilasta kohden. Yksityisen perusopetuksen järjestäjän, joka ulkomailla järjestää perusopetuslain mukaista opetusta, oppilaskohtainen yksikköhinta on vuonna 2022 ollut 9 196,01€ oppilasta kohden. Sekä Moskovan että Pietarin suomalaisten koulujen opetuksen järjestäjät – Suomalainen koulutusyhdistys ry sekä Pietarin suomalainen koulutusyhdistys ry – ovat 2.5.2022 tehdyn rahoituslain mukaisen päätöksen mukaisesti saaneet 20 % korotuksen, tehden kokonaissummaksi 11 035,21 € oppilasta kohden.

Moskovan Suomalaisen koulun näkökulmasta 2.5.2022 tehtyä päätöstä voidaan perustella useilla seikoilla. Oppilasmäärät Venäjällä toimivissa suomalaisissa kouluissa ovat olleet laskusuunnassa v. 2014 alkaen, jolloin Venäjä miehitti Krimin ja sitä seurasi useiden suomalaisten poistuminen Venäjältä. Helmikuussa 2022 Venäjän aloittama hyökkäyssota Ukrainassa on saanut useimmat kansainväliset yritykset ja toimijat poistumaan Venäjän markkinoilta, minkä myötä oppilasmäärät ovat pienentyneet entisestään sekä Moskovassa että Pietarissa toimivissa suomalaisissa kouluissa.

Perheiden poispäin suuntautuva muuttovirta on aiheuttanut Moskovan Suomalaisen koulun kassavirran pienenemisen vähentyneiden lukuvuosimaksujen ja oppilaskohtaisten valtionavustusten muodossa. Samalla koulun tilojen vuokrakustannukset ovat nousseet. Moskovan Suomalaisen koulun tilojen vuokranantaja on hiljattain korottanut vuokraa, ja lisäksi vastoin odotuksia vahvistunut ruplan kurssi on hankaloittanut koulun taloudellista asemaa. Vuodelle 2022 budjetoidun n. 40 000 euron vuokramenojen todellinen toteutuma tulee olemaan n. 60 000 euroa. Eli pelkästään ruplan vahvistuminen on nostanut vuokrakustannuksia yli 30 %. Toukokuussa tehty päätös 20 % korotetusta oppilaskohtaisesta yksikköhinnasta paikkaisi siis osittain vuokrakustannusten äkillistä nousua ja koulun muita tulonmenetyksiä. Mikäli oppilaskohtaista yksikköhintaa pudotetaan, koulun on väistämättä korotettava lukukausimaksuja, mikä puolestaan vaikeuttaa uusien oppilaiden houkuttelua suomalaiseen kouluun.

Moskovan Suomalaisella koululla on valtava merkitys Moskovan pienelle suomalaisyhteisölle, ml. Suomen Moskovan-suurlähetystölle. Kaupungissa on edelleen useita suomalaisia tekemässä tärkeää työtä. Vaihtoehtoina suomalaiselle koululle ovat joko venäläiset koulut – mitkä eivät tule kysymykseen suomenkielisten perheiden tapauksessa – tai suomalaiseen kouluun verrattuna moninkertaisia lukukausimaksuja perivät kansainväliset koulut.

Tältä osin Moskovan Suomalaisen koulun merkitystä ei voida perustella ainoastaan siitä näkökulmasta, että se tarjoaa suomalaista perusopetusta Venäjällä asuville suomalaisille oppivelvollisille. Koulun toiminnan turvaaminen on avainasemassa ammattitaitoisten henkilöiden houkuttelemisessa Moskovaan vaikeassa maailmanpoliittisessa tilanteessa.

Moskovassa 9.12.2022

Juha Heikkinen

Rehtori, Moskovan suomalainen koulu

Suomalainen koulutusyhdistys ry:n puolesta